

Open Acces

UNA DÈCADA PERDUDA PER L'AP A CATALUNYA

Juan José Montero Alía, Vocal de la CAMFiC al Maresme, en nom de l'Observatori de Medicina de Família al Maresme (OMFaM)

Metge de Família. EAP Mataró 3. Institut Català de la Salut. Grup de Recerca Multidisciplinari en Salut i Societat (GREMSAS), SGR 917

Adreça per a correspondència:

Juan José Montero Alía

Adreça electrònica:
juanki2003@gmail.com

Venim del que podem anomenar una "dècada perduda" per l'Atenció Primària a conseqüència de la crisi, les retallades i el tensionament del sistema per la sobrecàrrega assistencial, a la que s'ha hagut de fer front en un entorn d'insuficiència de recursos que ha estat especialment punyent per a l'Atenció Primària de Catalunya. El COMB al 2017 i la CAMFiC al 2018 van publicar sengles documents de posicionament al respecte*.

L'any 2018 vam commemorar el 40è aniversari de la declaració d'Alma Ata com a pal de paller de l'Atenció Primària Moderna, i la setmana del 26 al 30 de novembre del mateix any Catalunya va viure les manifestacions més multitudinàries dels sanitaris de l'Atenció Primària d'aquest país que es recorden.

Metges de Catalunya (MC) va convocar a la vaga als metges de família de l'Institut Català de la Salut i a tots els metges de la xarxa concertada (XHUP) tant de primària com d'hospital. D'altra banda, la Confederació General del Treball de Catalunya (CGT) va convocar vaga els mateixos dies per a tot el personal d'Atenció Primària recolzada per la plataforma Rebel·lió Atenció Primària, que va permetre també que la resta de col·lectius de l'Atenció Primària formessin part de les manifestacions. El primer acord el va trobar la secció de MC de l'Institut Català de la Salut el dia 29 de novembre a la nit, després de 4 dies seguits de mobilitzacions massives com feia anys no es veien.

Dos anys abans d'aquestes mobilitzacions, els metges de família de la comarca del Maresme, preocupats pel futur de la pràctica assistencial i davant les contínues retallades pressupostàries produïdes des de l'any 2012 fins l'any 2015, vam decidir crear un projecte de recerca multicèntric implicant a tots els proveïdors d'atenció primària per conèixer el que estava passant a les consultes mèdiques dels equips d'atenció primària de la comarca. Es va crear així una xarxa de metges col·laboradors anomenat Observatori de la Medicina de Família del Maresme (OMFaM). El primer estudi d'aquest grup fet entre 2016-2017 es presenta, amb un anàlisi complet com a article original, en aquesta edició del Butlletí.

L'acollida entre els companys va ser tan bona, que s'ha generat un segon estudi més ampli, amb més professionals i amb setmanes senceres de registre assistencial que va començar al 2019 i finalitzarà aquest 2020. Podrem comparar el període 2016-17 amb aquest segon 2019-2020. Entremig d'aquests dos projectes, durant el 2018 l'Observatori va treballar de manera focal en caracteritzar les interrupcions a les consultes mèdiques, dades que esperem també oferir publicades en breu.

El dèficit crònic d'inversió en Atenció Primària, amb un dèficit de professionals generalitzat a la Comunitat Europea, fa que no s'hagi trobat el personal suficient per cobrir les places promeses en els acords de vaga. A la dificultat per trobar metges que vulguin treballar a l'atenció primària pública s'ha de sumar la previsible disminució de recursos humans dels que ja exerceixen: les massives jubilacions properes (2-3 anys), la necessitat augmentada d'una conciliació familiar dels professionals més joves i la fuga creixent a altres comunitats autònomes i altres països europeus per millors condicions laborals i millor sou.

Quant al futur, si no es prenen mesures correctores importants, l'especialitat de Medicina Familiar i Comunitària continuarà sent poc atractiva i prestigiada, fet que empitjorarà encara més una situació ja actualment complicada en quant a recursos humans ben formats i amb vocació primarista.

L'Atenció Primària ha de deixar de pivotar en el voluntarisme i la hiperresponsabilitat dels professionals i dotar-se ja de pressupostos propis persistentment justos i d'estructures de gestió coherents orientades a la qualitat. Ha de recuperar el paper central que li correspon i l'atractiu que tots els que hi treballem li reconeixem per passar a ser el centre d'una sanitat pública cohesionadora i generadora d'equitat.

*gestor.camfic.cat/uploads/ITEM_10456_EBLOG_3665.pdf

*https://www.comb.cat/Upload/Documents/7458.PDF

Com citar l'article: Montero Alía, JJ. Vocal de la CAMFiC al Maresme, en nom de l'Observatori de Medicina de Família al Maresme (OMFaM) Una dècada perduda per l'AP a Catalunya. But At Prim Cat 2019;37:36.